

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

АНАТОМІЯ ТА ФІЗІОЛОГІЯ ЛЮДИНИ

(назва)

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни: обов'язкова

Форма навчання: денна, заочна

Освітній ступінь: бакалавр

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 014.11 Середня освіта (Фізична культура)

Освітня програма: Середня освіта: фізична культура

Рік навчання: 1

Семестр: 1

Кількість кредитів (годин): 4(120 год.: 28 - лекції; 30 – семінарські; 60- самостійна робота) для заочної форми навчання: 4(120 год.: 6 - лекції; 6 – семінарські, 108- самостійна робота)

Мова викладання: українська

Посилання на курс в онлайн-платформі Moodle:
<http://moodle.idgu.edu.ua/moodle/course/view.php?id=241>

2. Інформація про викладача (викладачів)

ПІБ: Баштовенко Оксана Анатоліївна

Науковий ступінь, вчене звання, посада: к. біол. наук

Кафедра: фізичного виховання, спорту та здоров'я людини

Робочій e-mail: osiabasht@gmail.com

Години консультацій на кафедрі: п'ятниця 14.00-15.00

3. Опис та мета дисципліни

Анатомія та фізіологія людини – це складові фундаментального базису знань про організм людини, сенсом якого є вивчення форми і будови людського організму, органів які його складають і, відповідно, взаємопов'язаного функціонування систем органів. Початком опанування анатомо-фізіологічними знаннями є розгляд опорно-рухового апарату, кісток та їх сполучень (суглобового та м'язового апаратів). Внутрішні органи вивчаються по системах органів. Зокрема це органи травлення, органи дихання, серцево-судинна система, видільна, ендокринна і інші системи. Завершується курс вивченням нервової системи, органів чуття та їх ролі у забезпеченні життєдіяльності. Анатомія та фізіологія людини є одними з найважливіших наук, які озброюють вчителів фізичної культури, фахівців спортивної діяльності знаннями, які дають можливість не тільки власного пізнання, а здоров'язбереження. Розвиток дослідницької компетенції дозволить студентам пізнати закономірність будови організму в зв'язку з функцією і оточуючим

середовищем. «Анатомія та фізіологія людини» повинна дати майбутнім фахівцям знання про особливості будови організму людини з метою правильного розуміння, що являє собою організм людини з огляду на важливість цього питання у забезпеченні здоров'язберезувальної ролі вчителя середньої школи. Студенти отримають відповідь на питання, що стосуються уявлення про походження і загальні закономірності еволюційного розвитку тканин, органів і систем; засвоять основи номенклатури органів згідно з міжнародною анатомічною номенклатурою; створять уявлення про сучасні тенденції та напрямки фундаментально-наукових та прикладних досліджень в анатомії і суміжних з нею науках для майбутньої професійної орієнтації. Передумовою для вивчення дисципліни є оволодіння базовими знаннями програми середньої школи, розділу «Анатомія людини».

4. Результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми «Фізична культура і спорт: тренерсько-викладацька діяльність» студенти повинні:

знати:

- анатомічні характеристики систем організму;
- особливості будови та функції клітин, тканин, органів організму людини;
- морфологічні прояви компенсаторно-приспосувальних процесів; структурні зміни систем та органів організму під впливом фізичних навантажень;
- методики антропометричних та соматоскопічних досліджень;
- топографічні взаємовідносини органів, систем організму.
- методологічні основи анатомії, фізіології її значення в формуванні здоров'язберезувального світогляду та духовності учнів;
- загальні закономірності росту і розвитку організму дитини;
- основи структурної організації всіх органів і систем та поєднання їх у єдину цілісну функціональну одиницю ;

вміти:

- встановлювати взаємозв'язок між будовою та функціями тканин, органів та фізіологічних систем організму;
- виявляти вікові особливості будови та функції фізіологічних систем;
- обґрунтовувати анатомічні перебудови, які відбуваються в організмі під час фізичного навантаження;
- проводити антропометричні і соматоскопічні дослідження;
- досліджувати фізичний розвиток, пропорції тіла, поставу тіла, конституційні типи людини та їх вплив на збереження здоров'я;
- за допомогою фізичних вправ керувати пропорціями тіла, зміцнювати певні групи м'язів, застосовувати отримані знання з анатомії при організації навчально-виховної роботи;
- здійснювати диференційований підхід під час проведення навчально-виховних завдань в залежності від індивідуальних особливостей організму учнів;
- на основі отриманих анатомічних знань вміти здійснювати невідкладну долікарську допомогу

на основі отриманих знань домагатися побудови власної здоров'язберезувальної траєкторії та свідомого відношення до збереження здоров'я.

5. Структура дисципліни для денної форми навчання

Тема № 1 Вступ до анатомії та фізіології людини. Будова організму та його функції

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Лекція (2 год.): 1. Анатомія як наука про будову тіла і його частини. 2. Фізіологія – наука, що вивчає закономірності функціонування живих організмів, їхніх окремих систем, органів, тканин і клітин. 3. Основні методи дослідження функцій та станів організму: спокій, діяльність, відпочинок. 4. Обов'язкова умова існування гомеостаз	1. Анатомія, фізіологія дітей (з основами гігієни та фізичної культури): Підручник / 2. Антонік В.І., Антонік І.П., Андріанов В.Є. - К.: Професіонал. Центр навчальної літератури, 2009. -335с. 3. Анатомія людини: підручник / Коляденко Г.І. - К.: Либідь, 2007. - 381с. 4. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с.
Семинарське заняття (2 год.): 1. Ознайомлення з анатомічною термінологією. 2. Вчення про клітину та тканини. 3. Короткий історичний нарис розвитку анатомії. 4. Сучасні досягнення анатомії. 5. Завдання курсу анатомії. 6. Будова клітини та тканин. Вчення про клітину. 7. Епітеліальні тканини. Сполучні тканини. М'язові тканини. Нервова тканина. Склад крові.	1. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с. 2. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с. 3. Практикум з фізіології. За ред. І.М. Карвацького. Навчальний посібник до практичних занять і самостійної роботи студентів. У 2-х томах. – Київ: Фенікс. – 2016-2017. – Т.1-256с., Т.2-252с. 4. Фізіологія людини і тварин. Фізіологія м'язів і м'язової діяльності: Навчальний посібник. За ред. П.Д.Плахтія - Кам'янець – Подільський: ПП Буйницький О.А., 2011.- 164с.
Завдання для самостійної роботи: <i>Зробити реферативне повідомлення до однієї з тем: Нормальна фізіологія як предмет, її значення для медицини і завдання. Зв'язок фізіології з іншими медичними науками. Роль фізіології в діяльності людини. Фізіологія і техніка. Скласти анатомічний словничок до теми Терміни виконання: до завершення теоретичного навчання (тиждень).</i>	1. Аносов І. П. Анатомія людини у схемах [Навчальний наоч. Посіб.] / І. П. Аносов, В. Х. Хоматов – К.: Вища шк., 2002. – 191с. 2. Основи шкільної гігієни та валеології. Теорія, практикум, тести: Навчальний посібник / Плахтій П.Д., Підгорний В.К., Соколенко Л.С. - Кам'янець – Подільський, 2009. - 332 с. 3. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с. 4. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с.

Тема № 2. Анатомія та фізіологія опорно-рухової системи. Скелет та його сполучення. (Остеологія та остеосиндесмологія)

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Скелет як частина опорно-рухового апарату. Кістка як орган. Будова кісток, їх форма. 2. Ріст, розвиток та вікові особливості кісток. Вплив фізичного навантаження на ріст та розвиток кісток. 3. Сполучення кісток – синартрози і діартрози. Будова суглобів і осі обертання. 4. Кістки тулуба, їх сполучення. Будова хребців, ребер і грудини. Хребет і грудна клітина як ціле. 5. Кістки кінцівок та їх сполучення. Скелет верхніх та нижніх вільних кінцівок і поясів плечового і тазового, зберігання в них рис будови кінцівок примітивного наземного хребетного. 6. Скелет голови (череп). Мозковий та лицевий відділи. Кістки черепа та їх сполучення. Топографія черепа 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Анатомія, фізіологія дітей (з основами гігієни та фізичної культури): Підручник. К.: Професіонал. Центр навчальної літератури, 2009. -335с. 2. Анатомія людини: підручник / Коляденко Г.І. - К.: Либідь, 2007. - 381с. 3. Анатомія, фізіологія дітей (з основами гігієни та фізичної культури): Підручник / 4. Антонік В.І., Антонік І.П., Андріанов В.Є. - К.: Професіонал. Центр навчальної літератури, 2009. -335с.
<p>Семинарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Скелет як частина опорно-рухового апарату. Кістка як орган. Будова кісток, їх форма. 2. Ріст, розвиток та вікові особливості кісток. Вплив фізичного навантаження на ріст та розвиток кісток. 3. Сполучення кісток – синартрози і діартрози. Будова суглобів і осі обертання. 4. Кістки тулуба, їх сполучення. Будова хребців, ребер і грудини. Хребет і грудна клітина як ціле. 5. Кістки кінцівок та їх сполучення. Скелет верхніх та нижніх вільних кінцівок і поясів плечового і тазового, зберігання в них рис будови кінцівок примітивного наземного хребетного. 6. Скелет голови (череп). Мозковий та лицевий відділи. Кістки черепа та їх сполучення. Топографія черепа 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Анатомія людини: підручник / Коляденко Г.І. - К.: Либідь, 2007. - 381с. 2. Гриньків М. Я., Музика Ф.В., Маєвська С.М., Куцериб Т.М. Навчальний посібник для лабораторних занять з курсу "Анатомія людини". Львів. ЛДНУ, 2012.-90 с. 3. Практикум з фізіології. За ред. І.М. Карвацького. Навчальний посібник до практичних занять і самостійної роботи студентів. У 2-х томах. – Київ: Фенікс. – 2016-2017. – Т.1-256с., Т.2-252с. 4. Неттер Ф. Атлас анатомії людини / Ф. Неттер – Львів: Видавничий дім Наутілус, 2004. – 592 с. 5. Фізіологія людини і тварин. Фізіологія м'язів і м'язової діяльності: Навчальний посібник. За ред. П.Д.Плахтія - Кам'янець – Подільський: ПП Буйницький О.А., 2011.- 164с.
<p>Завдання для самостійної роботи: <i>Скласти анатомічний словничок до теми.</i> Підготувати реферативне повідомлення на тему «Морфологічні особливості фізичного розвитку спортсмена та фактори, що впливають на фізичний розвиток» Підготувати мультимедійну PowerPoint презентацію на тему «Методи соматоскопії» Підготувати реферативне повідомлення на тему «Антропометричні методи дослідження»</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аносов І. П. Анатомія людини у схемах [Навчальний наоч. Посіб.] / І. П. Аносов, В. Х. Хоматов – К.: Вища шк., 2002. – 191с. 2. Баштовенко О.А. Визначення фізичного розвитку – складової здоров'язбереження. Молодь і ринок.-2019.- №2(169).- С.123-129. 3. Основи шкільної гігієни та валеології. Теорія, практикум, тести: Навчальний посібник / Плахтій П.Д., Підгорний В.К., Соколенко Л.С. - Кам'янець – Подільський,

<p>Підготувати мультимедійну PowerPoint презентацію на тему «Антропометричні точкинижньої кінцівки та вимірювання обводів (периметрів) тіла»</p> <p><i>Терміни виконання: до завершення теоретичного навчання (тиждень).</i></p>	<p>2009. - 332 с.</p> <p>4. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с.</p> <p>5. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с.</p> <p>http://knowledge.allbest.ru/pedagogics/3c0b65635b2ad68a5c43b88421316d36_0.html</p> <p>http://www.studmed.ru/fizicheskaya-kultura-i-sport/zabor.zp.ua/Studentu/Referat.htm</p> <p>http://dir.meta.ua/ru/science-education/students-sites/</p> <p>https://classomsk.com/zashhita-prav-rabotnika-i-rabotodatelya/oxrana-truda-v-obrazovatelnom-uchrezhdenii-dokumenty-ob-oxrane.html</p>
--	--

Тема № 3 М'язова система.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. М'язи – активна частина опорно-рухового апарату тіла. Будова скелетних м'язів. 2. Будова саркомера. Механізм скорочення поперечно-смугастого волокна. М'яз як орган. Класифікація м'язів. Робота м'язів – статична і динамічна. 3. М'язи голови. Мімічна і жувальна мускулатура, їх кріплення та функції. М'язи шиї. Поверхневі та глибокі м'язи шиї, їх кріплення та функції. 4. М'язи тулуба. М'язи грудей. Поверхневі та глибокі м'язи грудей, їх кріплення та функції. 5. М'язи живота. Поверхневі та глибокі м'язи живота, їх кріплення та функції. М'язи спини. Поверхневі та глибокі м'язи спини, їх кріплення та функції. 6. М'язи верхньої кінцівки. М'язи поясу верхньої кінцівки, їх кріплення та функції. М'язи плеча. 7. М'язи нижньої кінцівки. М'язи поясу нижньої кінцівки, кріплення та функції. М'язи стегна. 8. Рухова одиниця –окремий мотонейрон та м'язові волокна, котрі вона іннервує. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Анатомія, фізіологія дітей (з основами гігієни та фізичної культури): Підручник / 2. Антонік В.І., Антонік І.П., Андріанов В.Є. - К.: Професіонал. Центр навчальної літератури, 2009. -335с. 3. Кузнецов, В. И. Анатомия и физиология человека : учеб. пособие / В. И. Кузнецов, А. А. Семенович, В. А. Переверзев ; под ред. В. И. Кузнецова. Минск : Новое знание, 2015.- 560 с 4. Фізіологія людини і тварин. Фізіологія м'язів і м'язової діяльності: Навчальний посібник. За ред. П.Д.Плахтія - Кам'янець – Подільський: ПП Буйницький О.А., 2011.-164с.

<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. М'язи – активна частина опорно-рухового апарату тіла. Будова скелетних м'язів. 2. Рухова одиниця – це окремий мотонейрон та м'язові волокна, котрі вона іннервує. 3. М'язи верхньої кінцівки. М'язи поясу верхньої кінцівки, їх кріплення та функції. М'язи плеча. 4. М'язи нижньої кінцівки. М'язи поясу нижньої кінцівки, кріплення та функції. М'язи стегна. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гриньків М. Я., Музика Ф.В., Маєвська С.М., Кудериб Т.М. Навчальний посібник для лабораторних занять з курсу "Анатомія людини". Львів. ЛДНУ, 2012.-90 с. 2. Анатомія людини: підручник / Коляденко Г.І. - К.: Либідь, 2007. - 381с. 3. Практикум з фізіології. За ред. І.М. Карвацького. Навчальний посібник до практичних занять і самостійної роботи студентів. У 2-х томах. – Київ: Фенікс. – 2016-2017. – Т.1-256с., Т.2-252с. 4. Неттер Ф. Атлас анатомії людини / Ф. Неттер – Львів: Видавничий дім Наутілус, 2004. – 592 с. 5. Фізіологія людини і тварин. Фізіологія м'язів і м'язової діяльності: Навчальний посібник. За ред. П.Д.Плахтія - Кам'янець – Подільський: ПП Буйницький О.А., 2011.- 164с.
<p>Завдання для самостійної роботи: Складіть опис десяти найбільших м'язів людини у вигляді таблиці, де позначити: назву, групу, місце початку, місце прикріплення та виконувану функцію. Підготувати реферативне повідомлення на тему «Морфологічні особливості фізичного розвитку спортсмена та фактори, що впливають на фізичний розвиток» Підготувати мультимедійну PowerPoint презентацію на тему «Методи соматоскопії» <i>Пройти дистанційний курс на платформі за вибором: Prometheus, Edera, Coursera за тематикою заняття.</i></p> <p><i>Терміни виконання: до завершення теоретичного навчання (тиждень).</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аносов І. П. Анатомія людини у схемах [Навчальний наоч. Посіб.] / І. П. Аносов, В. Х. Хоматов – К.: Вища шк., 2002. – 191с. 2. Баштовенко О.А. Визначення фізичного розвитку – складової здоров'язбереження. Молодь і ринок.-2019.- №2(169).- С.123-129. 3. Основи шкільної гігієни та валеології. Теорія, практикум, тести: Навчальний посібник / Плахтій П.Д., Підгорний В.К., Соколенко Л.С. - Кам'янець – Подільський, 2009. - 332 с. 4. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с. 5. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с.

Тема № 4 Система органів травлення.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Топографія, будова і функціональне значення органів травлення. 2. Ротова порожнина, її стінки, вміст; присінок рота. 3. Глотка, її топографія. Стравохід, його топографія, частини, будова стінки. 4. Шлунок, його розвиток, топографія. 5. Тонка кишка, її частини, розвиток. Товста кишка, її розташування, відділи, розвиток 6. Печінка, її розташування. Жовчні протоки 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Анатомія, фізіологія дітей (з основами гігієни та фізичної культури): Підручник / 2. Анатомія людини: підручник / Коляденко Г.І. - К.: Либідь, 2007. - 381с. 3. Антонік В.І., Антонік І.П., Андріанов В.Є. Анатомія, фізіологія дітей (з основами гігієни та фізичної культури) К.: Професіонал. Центр навчальної літератури, 2009.-335с. 4. Федонюк Я.І., Мицкан Б.М., Попель С.Л. та ін.. Функціональна анатомія. Тернопіль.

<p>і жовчний міхур, будова, функції. Підшлункова залоза: її частини, розвиток. Очеревина,</p>	<p>Навчальна книга: Богдан, 2007.- 552с.</p>
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Топографія, будова і функціональне значення органів травлення. 2. Ротова порожнина, її стінки, вміст; присінок рота. 3. Глотка, її топографія. Стравохід, його топографія, частини, будова стінки. 4. Шлунок, його розвиток, топографія. 5. Тонка кишка, її частини, розвиток. Товста кишка, її розташування, відділи, розвиток 6. Печінка, її розташування. Жовчні протоки і жовчний міхур, будова, функції. Особливості будови кровеносного русла печінки (подвійне кровопостачання - печінкова артерія, воротна вена). 7. Підшлункова залоза: її частини, розвиток. Протоки підшлункової залози. Ендокринна частина підшлункової залози 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с. 2. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с. 3. Практикум з фізіології. За ред. І.М. Карвацького. Навчальний посібник до практичних занять і самостійної роботи студентів. У 2-х томах. – Київ: Фенікс. – 2016-2017. – Т.1-256с., Т.2-252с. 4. Фізіологія людини і тварин. Фізіологія м'язів і м'язової діяльності: Навчальний посібник. За ред. П.Д.Плахтія - Кам'янець – Подільський: ПП Буйницький О.А., 2011.-164с.
<p>Завдання для самостійної роботи: <i>Зробіть реферативну доповідь за темою: Очеревина, її частини, функції, розвиток. Топографія очеревини. Похідні очеревини: брижі; великий і малий сальники; чепцева сумка. Топографія очеревини на задній стінці черевної порожнини й у порожнині малого таза.</i> <i>Терміни виконання: до завершення теоретичного навчання (тиждень).</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аносов І. П. Анатомія людини у схемах [Навчальний наоч. Посіб.] / І. П. Аносов, В. Х. Хоматов – К.: Вища шк., 2002. – 191с. 2. Основи шкільної гігієни та валеології. Теорія, практикум, тести: Навчальний посібник / Плахтій П.Д., Підгорний В.К., Соколенко Л.С. - Кам'янець – Подільський, 2009. - 332 с. 3. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с. 4. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с.

Тема № 5 Система органів дихання. Регуляція дихання

<p>Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання</p>	<p>Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси</p>
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дихання як комплекс складних фізіологічних процесів, газообмін. 2. Основа апарату зовнішнього дихання. 3. Дихальні шляхи і їх поділ на відділи. 4. Координація процесів внутрішнього та зовнішнього дихання, об'єднанням їх у єдину функціональну систему. 5. Система регуляції дихання. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Анатомія, фізіологія дітей (з основами гігієни та фізичної культури): Підручник / 2. Антонік В.І., Антонік І.П., Андріанов В.Є. - К.: Професіонал. Центр навчальної літератури, 2009. -335с. 3. Федонюк Я.І., Мицкан Б.М., Попель С.Л. та ін.. Функціональна анатомія. Тернопіль. Навчальна книга: Богдан, 2007.- 552с.

<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дихання як комплекс складних фізіологічних процесів, газообмін. 2. Основа апарату зовнішнього дихання. 3. Дихальні шляхи і їх поділ на відділи. 4. Координація процесів внутрішнього та зовнішнього дихання, об'єднанням їх у єдину функціональну систему. 5. Система регуляції дихання. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с. 2. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с. 3. Практикум з фізіології. За ред. І.М. Карвацького. Навчальний посібник до практичних занять і самостійної роботи студентів. У 2-х томах. – Київ: Фенікс. – 2016-2017. – Т.1-256с., Т.2-252с. 4. Фізіологія людини і тварин. Фізіологія м'язів і м'язової діяльності: Навчальний посібник. За ред. П.Д.Плахтія - Кам'янець – Подільський: ПП Буйницький О.А., 2011.-164с.
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p><i>Скласти анатомічний словничок до теми Зробити презентацію методів дослідження дихальної системи. Дихальні об'єми, їх характеристика і значення.</i></p> <p><i>Підготувати реферативне повідомлення на тему «Без дихальної системи життя людини неможливе».</i></p> <p><i>Підготувати мультимедійні PowerPoint презентації на теми «Топографія повітропровідних шляхів дихальної системи» та «Взаємозв'язок будови і функцій органів дихальної системи».</i></p> <p><i>Терміни виконання: до завершення теоретичного навчання (тиждень).</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аносов І. П. Анатомія людини у схемах [Навчальний наоч. Посіб.] / І. П. Аносов, В. Х. Хоматов – К.: Вища шк., 2002. – 191с. 2. Основи шкільної гігієни та валеології. Теорія, практикум, тести: Навчальний посібник / Плахтій П.Д., Підгорний В.К., Соколенко Л.С. - Кам'янець – Подільський, 2009. - 332 с. 3. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с. 4. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с.

Тема № 6 Анатомія сечостатевої системи.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Топографія, будова і функціональне значення органів сечової та статеві системи чоловіків та жінок. 2. Сечовидільні органи. Нирка, її положення, розвиток, будова. 3. Сечовидільні шляхи. Ниркові чашечки (малі і великі), ниркова миска. Сечовід, його частини 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Анатомія людини: підручник / Коляденко Г.І. - К.: Либідь, 2007. - 381с. 2. Анатомія, фізіологія дітей (з основами гігієни та фізичної культури): Підручник / Антонік В.І., Антонік І.П., Андріанов В.Є. - К.: Професіонал. Центр навчальної літератури, 2009. -335с. 3. Сидоренко П.І. Анатомія та фізіологія людини: підручник. – К.: Медицина, 2015. – 248 с.

<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Топографія, будова і функціональне значення органів сечової та статеві системи чоловіків та жінок. 2. Сечовидільні органи. Нирка, її положення, розвиток, будова. 3. Сечовидільні шляхи. Ниркові чашечки (малі і великі), ниркова миска. Сечовід, його частини 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с. 2. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с. 3. Неттер Ф. Атлас анатомії людини / Ф. Неттер – Львів: Видавничий дім Наутілус, 2004. – 592 с. 4. Практикум з фізіології. За ред. І.М. Карвацького. Навчальний посібник до практичних занять і самостійної роботи студентів. У 2-х томах. – Київ: Фенікс. – 2016-2017. – Т.1-256с., Т.2-252с. 5. Фізіологія людини і тварин. Фізіологія м'язів і м'язової діяльності: Навчальний посібник. За ред. П.Д.Плахтія - Кам'янець – Подільський: ПП Буйницький О.А., 2011.-164с.
<p>Завдання для самостійної роботи: Скласти анатомічний словничок до теми. Підготувати реферативне повідомлення на тему «Шляхи виведення продуктів обміну речовин». Підготувати реферативне повідомлення на тему «Порівняльна характеристика первинної та вторинної сечі».</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аносов І. П. Анатомія людини у схемах [Навчальний наоч. Посіб.] / І. П. Аносов, В. Х. Хоматов – К.: Вища шк., 2002. – 191с. 2. Основи шкільної гігієни та валеології. Теорія, практикум, тести: Навчальний посібник / Плахтій П.Д., Підгорний В.К., Соколенко Л.С. - Кам'янець – Подільський, 2009. - 332 с. 3. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с. 4. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с.

Тема № 7 Фізіологія системи виділення та ендокринної регуляції

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Водно-сольовий гомеостаз. Процес сечоутворення. 2. Ендокринна система (згідно сучасним даним - нейроендокринна система) регулює та координує діяльність. 3. Залози внутрішньої секреції, класичні (гіпофіз, щитоподібна і прищитоподібна залози, кіркова і мозкова речовини наднирників, яєчка і яєчники, острівці Лангенгарса підшлункової залози, епіфіз) та некласичні (підгрудина - тимус, ЦНС, шлунково-кишковий тракт, нирки, серце, 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Анатомія, фізіологія дітей (з основами гігієни та фізичної культури): Підручник / 2. Антонік В.І., Антонік І.П., Андріанов В.Є. - К.: Професіонал. Центр навчальної літератури, 2009. -335с. 3. Сидоренко П.І. Анатомія та фізіологія людини: підручник. – К.: Медицина, 2015. – 248 с.

<p>плацента та ін.).</p> <p>4. Продукти життєдіяльності ендокринних залоз гормони.</p>	
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Водно-сольовий гомеостаз. Процес сечоутворення. 2. Ендокринна система (згідно сучасним даним - нейроендокринна система) регулює та координує діяльність. 3. Залози внутрішньої секреції, класичні (гіпофіз, щитоподібна і прищитоподібна залози, кіркова і мозкова речовини наднирників, яєчка і яєчники, острівці Лангенгарса підшлункової залози, епіфіз) та неklasичні (підгрудина - тимус, ЦНС, шлунково-кишковий тракт, нирки, серце, плацента та ін.). 4. Продукти життєдіяльності ендокринних залоз гормони. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с. 2. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с. 3. Неттер Ф. Атлас анатомії людини / Ф. Неттер – Львів: Видавничий дім Наутілус, 2004. – 592 с. 4. Практикум з фізіології. За ред. І.М. Карвацького. Навчальний посібник до практичних занять і самостійної роботи студентів. У 2-х томах. – Київ: Фенікс. – 2016-2017. – Т.1-256с., Т.2-252с. 5. Фізіологія людини і тварин. Фізіологія м'язів і м'язової діяльності: Навчальний посібник. За ред. П.Д.Плахтія - Кам'янець – Подільський: ПП Буйницький О.А., 2011.- 164с.
<p>Завдання для самостійної роботи:</p> <p><i>Скласти анатомічний словничок до теми.</i></p> <p>Підготувати мультимедійну PowerPoint презентацію на одну з тем:</p> <p>«Біологічне значення залоз внутрішньої, зовнішньої та змішаної секреції».</p> <p>«Регуляція діяльності залоз внутрішньої секреції».</p> <p>«Гіпо- та гіперфункції залоз внутрішньої секреції».</p> <p>Зробити повідомлення: Профілактика захворювань органів сечовидільної системи</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аносов І. П. Анатомія людини у схемах [Навчальний наоч. Посіб.] / І. П. Аносов, В. Х. Хоматов – К.: Вища шк., 2002. – 191с. 2. Основи шкільної гігієни та валеології. Теорія, практикум, тести: Навчальний посібник / Плахтій П.Д., Підгорний В.К., Соколенко Л.С. - Кам'янець – Подільський, 2009. - 332 с. 3. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с. 4. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с.

Тема № 8 Серцево-судинна система

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Серце. Розвиток серця. Форма і положення серця в грудній порожнині. 2. Клапанний апарат серця - напівмісяцеві та стулкові клапани. 3. Вчення про судини 4. Органи кровотворення й імунної системи. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Анатомія, фізіологія дітей (з основами гігієни та фізичної культури): Підручник / 2. Антонік В.І., Антонік І.П., Андріанов В.С. - К.: Професіонал. Центр навчальної літератури, 2009. -335с. 3. Кузнецов, В. И. Анатомия и физиология человека : учеб. пособие / В. И. Кузнецов,

<p>5. Кров, як рідка тканина 6. Фізіологія кровообігу</p>	<p>А. А. Семенович, В. А. Переверзев ; под ред. В. И. Кузнецова. Минск : Новое знание, 2015.- 560 с 4. Сидоренко П.І. Анатомія та фізіологія людини: підручник. – К.: Медицина, 2015. – 248 с.</p>
<p>Семінарське заняття (2 год.): 1. Серце. Розвиток серця. Форма і положення серця в грудній порожнині. 2. Клапанний апарат серця - напівмісяцеві та стулкові клапани. 3. Вчення про судини 4. Органи кровотворення й імунної системи. 5. Кров, як рідка тканина. 6. Фізіологія кровообігу 7. Провідна система серця</p>	<p>1. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с. 2. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с. 3. Неттер Ф. Атлас анатомії людини / Ф. Неттер – Львів: Видавничий дім Наутілус, 2004. – 592 с. 4. Практикум з фізіології. За ред. І.М. Карвацького. Навчальний посібник до практичних занять і самостійної роботи студентів. У 2-х томах. – Київ: Фенікс. – 2016-2017. – Т.1-256с., Т.2-252с. 5. Фізіологія людини і тварин. Фізіологія м'язів і м'язової діяльності: Навчальний посібник. За ред. П.Д.Плахтія - Кам'янець – Подільський: ПП Буйницький О.А., 2011.-164с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи: Підготувати реферативне повідомлення на тему «Кровообіг – основа життя людини». Підготувати реферативне повідомлення на тему «Порівняльна характеристика крові та лімфи». <i>Скласти доповідь: Лімфатична система. Будова і функції лімфатичної системи. Розвиток лімфатичної системи, її зв'язок з венозним руслом. Лімфатичні судини. Великі лімфатичні судини, головні лімфатичні колектори.</i> <i>Терміни виконання: до завершення теоретичного навчання (тиждень).</i></p>	<p>1. Аносов І. П. Анатомія людини у схемах [Навчальний наоч. Посіб.] / І. П. Аносов, В. Х. Хоматов – К.: Вища шк., 2002. – 191с. 2. Основи шкільної гігієни та валеології. Теорія, практикум, тести: Навчальний посібник / Плахтій П.Д., Підгорний В.К., Соколенко Л.С. - Кам'янець – Подільський, 2009. - 332 с. 3. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с. 4. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с.</p>

Тема № 9 Анатомія центральної нервової системи.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.): 1. Елементи будови нервової системи. 2. Класифікація нервової системи за будовою та функціями: центральна і</p>	<p>1. Анатомія, фізіологія дітей (з основами гігієни та фізичної культури): Підручник / 2. Антонік В.І., Антонік І.П., Андріанов В.Є. - К.: Професіонал. Центр навчальної</p>

<p>периферична, соматична та вегетативна (автономна).</p> <p>3. Центральна нервова система.</p> <p>4. Анатомо-функціональна класифікація провідних шляхів центральної нервової системи</p>	<p>літератури, 2009. -335с.</p> <p>3. Сидоренко П.І. Анатомія та фізіологія людини: підручник. – К.: Медицина, 2015. – 248 с.</p>
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <p>1. Нейрон. Нейроглія. Сіра і біла речовина спинного і головного мозку; ядра, вузли (нервові ганглії). Нервові волокна, пучки і корінці.</p> <p>2. Спинний мозок, його оболонки. Форма, топографія, внутрішня будова - сіра, біла речовина, центральний канал. Сегмент спинного мозку.</p> <p>3. Головний мозок. Відділи головного мозку</p>	<p>1. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с.</p> <p>2. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с.</p> <p>3. Неттер Ф. Атлас анатомії людини / Ф. Неттер – Львів: Видавничий дім Наутилус, 2004. – 592 с.</p> <p>4. Практикум з фізіології. За ред. І.М. Карвацького. Навчальний посібник до практичних занять і самостійної роботи студентів. У 2-х томах. – Київ: Фенікс. – 2016-2017. – Т.1-256с., Т.2-252с.</p> <p>5. Фізіологія людини і тварин. Фізіологія м'язів і м'язової діяльності: Навчальний посібник. За ред. П.Д.Плахтія - Кам'янець – Подільський: ПП Буйницький О.А., 2011.-164с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи: <i>Скласти анатомічний словничок до теми</i> Підготувати мультимедійну PowerPoint презентацію на одну з тем: «Висхідні та низхідні шляхи головного та спинного мозку». «Оболонки головного та спинного мозку. Шлуночки головного мозку». «31 пара спинномозкових нервів». «12 пар черепно-мозкових нервів». <i>Зробити реферативне повідомлення:</i> <i>Фізіологія і кібернетика. Вивчення ВНД.</i> <i>Взаємовідношення структури і функції.</i> <i>Субклітинні процеси. Клітина, мембрана, тканини, органи, фізіологічні і функціональні системи.</i> <i>Терміни виконання: до завершення теоретичного навчання (тиждень).</i></p>	<p>1. Аносов І. П. Анатомія людини у схемах [Навчальний наоч. Посіб.] / І. П. Аносов, В. Х. Хоматов – К.: Вища шк., 2002. – 191с.</p> <p>2. Основи шкільної гігієни та валеології. Теорія, практикум, тести: Навчальний посібник / Плахтій П.Д., Підгорний В.К., Соколенко Л.С. - Кам'янець – Подільський, 2009. - 332 с.</p> <p>3. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с.</p> <p>4. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с.</p>

Тема № 10 Анатомія вегетативної нервової системи.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <p>1. Загальний план будови та характеристика структур периферичної нервової системи. Черепно-мозкові нерви</p>	<p>1. Анатомія, фізіологія дітей (з основами гігієни та фізичної культури): Підручник /</p> <p>2. Антонік В.І., Антонік І.П., Андрианов В.Є. - К.: Професіонал. Центр навчальної</p>

<p>2. Спинномозкові нерви. Утворення спинномозкового нерву та його гілки. Розташування та утворення спинномозкових сплетінь.</p> <p>3. Вегетативна (автономна) нервова система. Закономірності будови і функції вегетативної нервової системи, її розподіл на симпатичну і парасимпатичну частини.</p>	<p>літератури, 2009. -335с.</p> <p>3. Сидоренко П.І. Анатомія та фізіологія людини: підручник. – К.: Медицина, 2015. – 248 с.</p>
<p>Семинарське заняття (2 год.):</p> <p>1. Загальна характеристика і класифікація черепно-мозкових нервів: назва, порядковий номер, локалізація ядер, зони іннервації. Зв'язок черепно-мозкових нервів з вегетативною нервовою системою.</p> <p>2. Утворення спинномозкового нерву та його гілки. Розташування та утворення спинномозкових сплетінь, зони їх іннервації. Шийне сплетіння, Плечове сплетіння, Поперекове сплетення, Крижове сплетення.</p> <p>3. Закономірності будови і функції вегетативної нервової системи, її розподіл на симпатичну і парасимпатичну частини.</p>	<p>1. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с.</p> <p>2. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с.</p> <p>3. Неттер Ф. Атлас анатомії людини / Ф. Неттер – Львів: Видавничий дім Наутилус, 2004. – 592 с.</p> <p>4. Практикум з фізіології. За ред. І.М. Карвацького. Навчальний посібник до практичних занять і самостійної роботи студентів. У 2-х томах. – Київ: Фенікс. – 2016-2017. – Т.1-256с., Т.2-252с.</p> <p>5. Фізіологія людини і тварин. Фізіологія м'язів і м'язової діяльності: Навчальний посібник. За ред. П.Д.Плахтія - Кам'янець – Подільський: ПП Буйницький О.А., 2011.-164с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи: Підготувати мультимедійну PowerPoint презентацію на одну з тем: «31 пара спинномозкових нервів». «12 пар черепно-мозкових нервів». <i>Скласти презентацію: Іннервація основних груп м'язів</i> <i>Терміни виконання: до завершення теоретичного навчання (тиждень).</i></p>	<p>1. Аносов І. П. Анатомія людини у схемах [Навчальний наоч. Посіб.] / І. П. Аносов, В. Х. Хоматов – К.: Вища шк., 2002. – 191с.</p> <p>2. Основи шкільної гігієни та валеології. Теорія, практикум, тести: Навчальний посібник / Плахтій П.Д., Підгорний В.К., Соколенко Л.С. - Кам'янець – Подільський, 2009. - 332 с.</p> <p>3. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с.</p> <p>4. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с.</p>

Тема №11 Сенсорні системи. Органи чуттів

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
--	---

<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналізатор – складна функціональна система. 2. Зоровий аналізатор. 3. Будова слухового та вестибулярного аналізаторів. 4. Смаковий і нюховий аналізатори. 5. Шкірний аналізатор. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Анатомія людини: підручник / Коляденко Г.І. - К.: Либідь, 2007. - 381с. 2. Анатомія, фізіологія дітей (з основами гігієни та фізичної культури): Підручник / Антонік В.І., Антонік І.П., Андрианов В.Є. - К.: Професіонал. Центр навчальної літератури, 2009. -335с. 3. Сидоренко П.І. Анатомія та фізіологія людини: підручник. – К.: Медицина, 2015. – 248 с.
<p>Семинарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Очне яблуко. Оболонки очного яблука. Камери очного яблука. Кришталик. Акомодаційний апарат ока. Допоміжні органи ока. М'язи очного яблука. Слізний апарат: слізні залоза, слізний канал, слізний мішок, носослізна протока. 2. Будова і функції. Поділ на зовнішнє, середнє і внутрішнє вухо. Анатомія і топографія зовнішнього, середнього та внутрішнього вуха. Механізм сприйняття і шляхи проведення звуку. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с. 2. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с. 3. Неттер Ф. Атлас анатомії людини / Ф. Неттер – Львів: Видавничий дім Наутилус, 2004. – 592 с. 4. Практикум з фізіології. За ред. І.М. Карвацького. Навчальний посібник до практичних занять і самостійної роботи студентів. У 2-х томах. – Київ: Фенікс. – 2016-2017. – Т.1-256с., Т.2-252с. 5. Фізіологія людини і тварин. Фізіологія м'язів і м'язової діяльності: Навчальний посібник. За ред. П.Д.Плахтія - Кам'янець – Подільський: ПП Буйницький О.А., 2011.-164с.
<p>Завдання для самостійної роботи: Скласти доповідь на одну із запропонованих тем:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Орган нюху. Нюхова область слизової оболонки носа. Провідні шляхи органу нюху. 2. Орган смаку. Смакові сосочки язика, їх топографія. Провідні шляхи органу смаку. 3. Загальний покрив - шкіра. Розвиток, будова, функції. Види шкірної чутливості: дотик, біль, температура й ін. Похідні шкіри. Молочна залоза. <p>Терміни виконання: до завершення теоретичного навчання (тиждень).</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аносов І. П. Анатомія людини у схемах [Навчальний наоч. Посіб.] / І. П. Аносов, В. Х. Хоматов – К.: Вища шк., 2002. – 191с. 2. Основи шкільної гігієни та валеології. Теорія, практикум, тести: Навчальний посібник / Плахтій П.Д., Підгорний В.К., Соколенко Л.С. - Кам'янець – Подільський, 2009. - 332 с. 3. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с. 4. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с.

Тема № 12 Фізіологія збудливих тканин.

<p>Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання</p>	<p>Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси</p>
--	---

<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні властивості функціонування збудливих тканин. 2. Загальні закони функціонування тканин. Фізіологія нервової тканини. 3. Будова і функції нейрона. 4. Класифікація синапсів. 5. Рефлекторний принцип регуляції. 6. Гальмування в ЦНС та його види 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Анатомія людини: підручник / Коляденко Г.І. - К.: Либідь, 2007. - 381с. 2. Анатомія, фізіологія дітей (з основами гігієни та фізичної культури): Підручник / Антонік В.І., Антонік І.П., Андріанов В.Є. - К.: Професіонал. Центр навчальної літератури, 2009. -335с. 3. Сидоренко П.І. Анатомія та фізіологія людини: підручник. – К.: Медицина, 2015. – 248 с.
<p>Семинарське заняття (2год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні властивості функціонування збудливих тканин. 2. Загальні закони функціонування тканин. Фізіологія нервової тканини. 3. Будова і функції нейрона. 4. Класифікація синапсів. 5. Рефлекторний принцип регуляції. 6. Гальмування в ЦНС та його види 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с. 2. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с. 3. Неттер Ф. Атлас анатомії людини / Ф. Неттер – Львів: Видавничий дім Наутілус, 2004. – 592 с. 4. Практикум з фізіології. За ред. І.М. Карвацького. Навчальний посібник до практичних занять і самостійної роботи студентів. У 2-х томах. – Київ: Фенікс. – 2016-2017. – Т.1-256с., Т.2-252с. 5. Фізіологія людини і тварин. Фізіологія м'язів і м'язової діяльності: Навчальний посібник. За ред. П.Д.Плахтія - Кам'янець – Подільський: ПП Буйницький О.А., 2011.- 164с.
<p>Завдання для самостійної роботи: <i>Скласти доповідь на одну із запропонованих тем:</i> Вчення І.П.Павлова про ВНД. Умовні та безумовні рефлекси. Класифікація умовних рефлексів. Умови та механізм утворення умовних рефлексів. Гальмування умовних рефлексів. Види гальмування. Типи нервової системи та їх співвідношення з темпераментами по Гіпократу. <i>Терміни виконання: до завершення теоретичного навчання (тиждень).</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аносов І. П. Анатомія людини у схемах [Навчальний наоч. Посіб.] / І. П. Аносов, В. Х. Хоматов – К.: Вища шк., 2002. – 191с. 2. Основи шкільної гігієни та валеології. Теорія, практикум, тести: Навчальний посібник / Плахтій П.Д., Підгорний В.К., Соколенко Л.С. - Кам'янець – Подільський, 2009. - 332 с. 3. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с. 4. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с.

Тема № 13 Роль різних рівнів ЦНС в регулюванні рухових актів.

<p>Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання</p>	<p>Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси</p>
--	---

<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роль спинного мозку в регуляції рухових актів. 2. Роль ствола мозку в регуляції рухових актів. 3. Мозочок та його роль в регуляції рухів. 4. Нейронна організація локомоції. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Головацький А. С., 2013. Анатомія людини : підручник : у 3 т. .Вінниця : Нова Книга,,: табл., іл. 2. Дюбенко К.А. 2004. Анатомія людини: у 2 частинах. . Київ: Книга, 690 с. 3. Собота Й. 2009. Атлас анатомії людини в 2 томах. . К: Український медичний вісник, - 432 с.
<p>Семинарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роль спинного мозку в регуляції рухових актів. 2. Роль ствола мозку в регуляції рухових актів. 3. Мозочок та його роль в регуляції рухів. 4. Нейронна організація локомоції. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Головацький А. С., 2013. Анатомія людини : підручник : у 3 т. .Вінниця : Нова Книга,,: табл., іл. 2. Дюбенко К.А. 2004. Анатомія людини: у 2 частинах. . Київ: Книга, 690 с. 3. Собота Й. 2009. Атлас анатомії людини в 2 томах. . К: Український медичний вісник, - 432 с.
<p>Завдання для самостійної роботи: <i>Скласти доповідь на одну із запропонованих тем:</i> Моторні функції кори великих півкуль головного мозку. Електрична активність кори головного мозку (ЕЕГ). Загальні принципи регуляції рухової діяльності. <i>Терміни виконання: до завершення теоретичного навчання (тиждень).</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аносов І. П. Анатомія людини у схемах [Навчальний наоч. Посіб.] / І. П. Аносов, В. Х. Хоматов – К.: Вища шк., 2002. – 191с. 2. Основи шкільної гігієни та валеології. Теорія, практикум, тести: Навчальний посібник / Плахтій П.Д., Підгорний В.К., Соколенко Л.С. - Кам'янець – Подільський, 2009. - 332 с. 3. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с. 4. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с.

Тема № 14 Фізіологія кровообігу, серця.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фізіологічні властивості серцевого м'язу. Подразливість, провідність, та скорочуваність серцевого м'язу. 2. Серцевий цикл. 3. Електрокардіографія. 4. Регуляція діяльності серця. Фізіологія судин, кров'яний тиск, пульс. 5. Основні функції крові. Рух крові по судинам. Характеристика пульсу. Тиск крові. 6. Лімфатична система. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Анатомія людини: підручник / Коляденко Г.І. - К.: Либідь, 2007. - 381с. 2. Анатомія, фізіологія дітей (з основами гігієни та фізичної культури): Підручник / Антонік В.І., Антонік І.П., Андріанов В.Є. - К.: Професіонал. Центр навчальної літератури, 2009. -335с. 3. Сидоренко П.І. Анатомія та фізіологія людини: підручник. – К.: Медицина, 2015. – 248 с.
<p>Семинарське заняття (4 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фізіологічні властивості серцевого м'язу. Подразливість, провідність, та скорочуваність серцевого м'язу. 2. Серцевий цикл. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с. 2. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига,

<p>3. Електрокардіографія.</p> <p>4. Регуляція діяльності серця. Фізіологія судин, кров'яний тиск, пульс.</p> <p>5. Основні функції крові. Рух крові по судинам. Характеристика пульсу. Тиск крові.</p> <p>Лімфатична система.</p>	<p>2016. – 676 с.</p> <p>3. Неттер Ф. Атлас анатомії людини / Ф. Неттер – Львів: Видавничий дім Наутілус, 2004. – 592 с.</p> <p>4. Практикум з фізіології. За ред. І.М. Карвацького. Навчальний посібник до практичних занять і самостійної роботи студентів. У 2-х томах. – Київ: Фенікс. – 2016-2017. – Т.1-256с., Т.2-252с.</p> <p>5. Фізіологія людини і тварин. Фізіологія м'язів і м'язової діяльності: Навчальний посібник. За ред. П.Д.Плахтія - Кам'янець – Подільський: ПП Буйницький О.А., 2011.- 164с.</p>
<p>Завдання для самостійної роботи: Скласти доповідь на одну із запропонованих тем: Методи дослідження серцевої діяльності. ЕКГ, особливості у спортсменів. Автоматизм та провідна система серця. Основні принципи гемодинаміки. Функціональна характеристика кровоносних судин. Пройти дистанційний курс на платформі за вибором: Prometeus, Edera, Coursera за тематикою заняття. Терміни виконання: до завершення теоретичного навчання (тиждень).</p>	<p>1. Аносов І. П. Анатомія людини у схемах [Навчальний наоч. Посіб.] / І. П. Аносов, В. Х. Хоматов – К.: Вища шк., 2002. – 191с.</p> <p>2. Основи шкільної гігієни та валеології. Теорія, практикум, тести: Навчальний посібник / Плахтій П.Д., Підгорний В.К., Соколенко Л.С. - Кам'янець – Подільський, 2009. - 332 с.</p> <p>3. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с.</p> <p>4. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с.</p>

Тема № 15 Фізіологічний аналіз рухових дій.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Семинарське заняття (2 год.):</p> <p>1. Компоненти рухових навичок</p> <p>2. Рухова навичка з позиції теорії П.К.Анохіна</p> <p>3. Фази формування рухових навичок, стійкість рухових навичок</p> <p>4. Динамічний стереотип та екстраполяція у рухових навичках</p> <p>5. Фізіологічна характеристика формування та прояву сили</p> <p>6. Фізіологічна характеристика формування та прояву витривалості</p> <p>7. Фізіологічна характеристика формування та прояву швидкості</p>	<p>1. Головацький А. С., 2013 Анатомія людини : підручник : у 3 т. .Вінниця : Нова Книга,,: табл., іл.</p> <p>2. Дюбенко К.А. 2004.Анатомія людини: у 2 частинах. . Київ: Книга, 690 с.</p> <p>3. Іваницький М. Ф. 2011. Анатомія человека. М.: Человек, 624 с</p> <p>4. Собота Й. 2009. Атлас анатомії людини в 2 томах. . К: Український медичний вісник, - 432 с.</p> <p>5. Баштовенко О.А., Ярчук Г.В(2020). Теоретичне обґрунтування важливості і необхідності дослідження фізичного розвитку дітей та підлітків в Ізмаїльському регіоні/ Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету : збірник наукових праць. Серія «Педагогічні науки». 48</p>

<p>Завдання для самостійної роботи: <i>Скласти доповідь на одну із запропонованих тем:</i> <i>Динамічний стереотип та екстраполяція в структурі рухових навичок.</i> <i>Фізіологічні закономірності прояву та розвитку рухової якості сили.</i> <i>Фізіологічна характеристика прояву та розвитку рухової якості витривалості.</i> <i>Фізіологічні закономірності прояву та розвитку рухової якості швидкості.</i> <i>Характеристика прояву та розвитку рухових якостей в обраному виді спорту.</i> <i>Умови та механізм руйнування рухової навички.</i> <i>Терміни виконання: до завершення теоретичного навчання (тиждень).</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аносов І. П. Анатомія людини у схемах [Навчальний наоч. Посіб.] / І. П. Аносов, В. Х. Хоматов – К.: Вища шк., 2002. – 191с. 2. Основи шкільної гігієни та валеології. Теорія, практикум, тести: Навчальний посібник / Плахтій П.Д., Підгорний В.К., Соколенко Л.С. - Кам'янець – Подільський, 2009. - 332 с. 3. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с. 4. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с. 6. Oksana BASHTOVENKO, Gennady YARCHUK, (2021). Influence of Sports Games on Coordination Abilities of Adolescents as a Component of Physical Development: Neuropsychological Features. Brain. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience Volume 12, Issue 4 P. 238-249 https://doi.org/10.18662/brain/12.4/247

6. Структура дисципліни для заочної форми навчання

Тема № 1 Вступ до анатомії та фізіології людини. Будова організму та його функції

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Анатомія як наука про будову тіла і його частини. 2. Фізіологія – наука, що вивчає закономірності функціонування живих організмів, їхніх окремих систем, органів, тканин і клітин. 3. Основні методи дослідження функцій та станів організму: спокій, діяльність, відпочинок. 4. Обов'язкова умова існування гомеостаз 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Анатомія, фізіологія дітей (з основами гігієни та фізичної культури): Підручник / 2. Антонік В.І., Антонік І.П., Андріанов В.Є. - К.: Професіонал. Центр навчальної літератури, 2009. - 335с. 3. Анатомія людини: підручник / Коляденко Г.І. - К.: Либідь, 2007. - 381с. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с.
<p>Завдання для самостійної роботи: <i>Зробити реферативне повідомлення до однієї з тем: Нормальна фізіологія як предмет, її значення для медицини і завдання.</i> <i>Зв'язок фізіології з іншими медичними науками. Роль фізіології в діяльності людини.</i> <i>Фізіологія і техніка.</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аносов І. П. Анатомія людини у схемах [Навчальний наоч. Посіб.] / І. П. Аносов, В. Х. Хоматов – К.: Вища шк., 2002. – 191с. 2. Основи шкільної гігієни та валеології. Теорія, практикум, тести: Навчальний посібник / Плахтій П.Д., Підгорний В.К., Соколенко Л.С. - Кам'янець – Подільський,

<p><i>Пройти дистанційний курс на платформі за вибором: Prometheus, Edera, Coursera за тематикою заняття.</i></p>	<p>2009. - 332 с. 3. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с.</p>
<p><i>Скласти анатомічний словничок до теми Терміни виконання: до завершення теоретичного навчання (тиждень).</i></p>	<p>4. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с.</p>

Тема № 2. Анатомія та фізіологія опорно-рухової системи. Скелет та його сполучення. (Остеологія та остеосиндесмологія)

<p>Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання</p>	<p>Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси</p>
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Скелет як частина опорно-рухового апарату. Кістка як орган. Будова кісток, їх форма. 2. Ріст, розвиток та вікові особливості кісток. Вплив фізичного навантаження на ріст та розвиток кісток. 3. Сполучення кісток – синартрози і діартрози. Будова суглобів і осі обертання. 4. Кістки тулуба, їх сполучення. Будова хребців, ребер і грудини. Хребет і грудна клітина як ціле. 5. Кістки кінцівок та їх сполучення. Скелет верхніх та нижніх вільних кінцівок і поясів плечового і тазового, зберігання в них рис будови кінцівок примітивного наземного хребетного. 6. Скелет голови (череп). Мозковий та лицевий відділи. Кістки черепа та їх сполучення. Топографія черепа 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Анатомія, фізіологія дітей (з основами гігієни та фізичної культури): Підручник. К.: Професіонал. Центр навчальної літератури, 2009. - 335с. 2. Анатомія людини: підручник / Коляденко Г.І. - К.: Либідь, 2007. - 381с. 3. Анатомія, фізіологія дітей (з основами гігієни та фізичної культури): Підручник / 4. Антонік В.І., Антонік І.П., Андріанов В.Є. - К.: Професіонал. Центр навчальної літератури, 2009. - 335с.
<p>Завдання для самостійної роботи: <i>Скласти анатомічний словничок до теми. Підготувати реферативне повідомлення на тему «Морфологічні особливості фізичного розвитку спортсмена та фактори, що впливають на фізичний розвиток» Підготувати мультимедійну PowerPoint презентацію на тему «Методи соматоскопії» Підготувати реферативне повідомлення на тему «Антропометричні методи дослідження» Підготувати мультимедійну PowerPoint презентацію на тему «Антропометричні точкинижньої кінцівки та вимірювання обводів (периметрів) тіла»</i></p> <p><i>Терміни виконання: до завершення теоретичного навчання (тиждень).</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аносов І. П. Анатомія людини у схемах [Навчальний наоч. Посіб.] / І. П. Аносов, В. Х. Хоматов – К.: Вища шк., 2002. – 191с. 2. Баштовенко О.А. Визначення фізичного розвитку – складової здоров'язбереження. Молодь і ринок.-2019.- №2(169).- С.123-129. 3. Основи шкільної гігієни та валеології. Теорія, практикум, тести: Навчальний посібник / Плахтій П.Д., Підгорний В.К., Соколенко Л.С. - Кам'янець – Подільський, 2009. - 332 с. 4. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с. 5. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с.

Тема № 3 М'язова система.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Лекція (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> М'язи – активна частина опорно-рухового апарату тіла. Будова скелетних м'язів. Будова саркомера. Механізм скорочення поперечно-смугастого волокна. М'яз як орган. Класифікація м'язів. Робота м'язів – статична і динамічна. М'язи голови. Мімічна і жувальна мускулатура, їх кріплення та функції. М'язи шиї. Поверхневі та глибокі м'язи шиї, їх кріплення та функції. М'язи тулуба. М'язи грудей. Поверхневі та глибокі м'язи грудей, їх кріплення та функції. М'язи живота. Поверхневі та глибокі м'язи живота, їх кріплення та функції. М'язи спини. Поверхневі та глибокі м'язи спини, їх кріплення та функції. М'язи верхньої кінцівки. М'язи поясу верхньої кінцівки, їх кріплення та функції. М'язи плеча. М'язи нижньої кінцівки. М'язи поясу нижньої кінцівки, кріплення та функції. М'язи стегна. Рухова одиниця – окремих мотонейрон та м'язові волокна, котрі вона іннервує. 	<ol style="list-style-type: none"> Анатомія, фізіологія дітей (з основами гігієни та фізичної культури): Підручник / Антонік В.І., Антонік І.П., Андрианов В.Є. - К.: Професіонал. Центр навчальної літератури, 2009. - 335с. Кузнецов, В. И. Анатомия и физиология человека : учеб. пособие / В. И. Кузнецов, А. А. Семенович, В. А. Переверзев ; под ред. В. И. Кузнецова. Минск : Новое знание, 2015.- 560 с Фізіологія людини і тварин. Фізіологія м'язів і м'язової діяльності: Навчальний посібник. За ред. П.Д.Плахтія - Кам'янець – Подільський: ПП Буйницький О.А., 2011.- 164с. http://knowledge.allbest.ru/pedagogics/3c0b65635b2ad68a5c43b88421316d36_0.html http://www.studmed.ru/fizicheskaya-kultura-i-sport/ zabor.zp.ua/Studentu/Referat.htm dir.meta.ua/ru/science-education/students-sites/ https://classomsk.com/zashhita-prav-rabotnika-i-rabotodatel'ya/oxrana-truda-v-obrazovatel'nom-uchrezhdenii-dokumenty-ob-oxrane.html
<p>Завдання для самостійної роботи: Складіть опис десяти найбільших м'язів людини у вигляді таблиці, де позначити: назву, групу, місце початку, місце прикріплення та виконувану функцію. Підготувати реферативне повідомлення на тему «Морфологічні особливості фізичного розвитку спортсмена та фактори, що впливають на фізичний розвиток» Підготувати мультимедійну PowerPoint презентацію на тему «Методи соматоскопії»</p> <p><i>Терміни виконання: до завершення теоретичного навчання (тиждень).</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> Аносов І. П. Анатомія людини у схемах [Навчальний наоч. Посіб.] / І. П. Аносов, В. Х. Хоматов – К.: Вища шк., 2002. – 191с. Баштовенко О.А. Визначення фізичного розвитку – складової здоров'язбереження. Молодь і ринок.-2019.- №2(169).- С.123-129. Основи шкільної гігієни та валеології. Теорія, практикум, тести: Навчальний посібник / Плахтій П.Д., Підгорний В.К., Соколенко Л.С. - Кам'янець – Подільський, 2009. - 332 с. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с.

Тема № 4 Система органів травлення.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Завдання для самостійної роботи: Опрацювати теми (конспект):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Топографія, будова і функціональне значення органів травлення. 2. Ротова порожнина, її стінки, вміст; присінок рота. 3. Глотка, її топографія. Стравохід, його топографія, частини, будова стінки. 4. Шлунок, його розвиток, топографія. 5. Тонка кишка, її частини, розвиток. Товста кишка, її розташування, відділи, розвиток 6. Печінка, її розташування. Жовчні протоки і жовчний міхур, будова, функції. Особливості будови кровеносного русла печінки (подвійне кровопостачання - печінкова артерія, воротна вена). 7. Підшлункова залоза: її частини, розвиток. Протоки підшлункової залози. Ендокринна частина підшлункової залози <p><i>Зробіть реферативну доповідь за темою: Очеревина, її частини, функції, розвиток. Топографія очеревини. Похідні очеревини: брижі; великий і малий сальники; чепцева сумка. Топографія очеревини на задній стінці черевної порожнини й у порожнині малого таза.</i></p> <p><i>Терміни виконання: до завершення теоретичного навчання (тиждень).</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аносов І. П. Анатомія людини у схемах [Навчальний наоч. Посіб.] / І. П. Аносов, В. Х. Хоматов – К.: Вища шк., 2002. – 191с. 2. Основи шкільної гігієни та валеології. Теорія, практикум, тести: Навчальний посібник / Плахтій П.Д., Підгорний В.К., Соколенко Л.С. - Кам'янець – Подільський, 2009. - 332 с. 3. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с. 4. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с. <p>http://knowledge.allbest.ru/pedagogics/3c0b65635b2ad68a5c43b88421316d36_0.html</p> <p>http://www.studmed.ru/fizicheskaya-kultura-i-sport/zabor.zp.ua/Studentu/Referat.htm</p> <p>http://dir.meta.ua/ru/science-education/students-sites/</p> <p>https://classomsk.com/zashhita-prav-rabotnika-i-rabotodatelya/oxrana-truda-v-obrazovatelnom-uchrezhdenii-dokumenty-ob-oxrane.html</p>

Тема № 5 Система органів дихання. Регуляція дихання

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Завдання для самостійної роботи: Опрацювати теми (конспект):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дихання як комплекс складних фізіологічних процесів, газообмін. 2. Основа апарату зовнішнього дихання. 3. Дихальні шляхи і їх поділ на відділи. 4. Координація процесів внутрішнього та зовнішнього дихання, об'єднанням їх у єдину функціональну систему. 5. Система регуляції дихання <p><i>Скласти анатомічний словничок до теми Зробити презентацію методів дослідження дихальної системи. Дихальні об'єми, їх характеристика і значення.</i></p> <p><i>Підготувати реферативне повідомлення на тему «Без дихальної системи життя людини неможливе».</i></p> <p><i>Підготувати мультимедійні</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с. 2. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с. 3. Практикум з фізіології. За ред. І.М. Карвацького. Навчальний посібник до практичних занять і самостійної роботи студентів. У 2-х томах. – Київ: Фенікс. – 2016-2017. – Т.1-256с., Т.2-252с. 4. Фізіологія людини і тварин. Фізіологія м'язів і м'язової діяльності: Навчальний посібник. За ред. П.Д.Плахтія - Кам'янець – Подільський: ПП Буйницький О.А., 2011.- 164с. <p>http://knowledge.allbest.ru/pedagogics/3c0b65635b2ad68a5c43b88421316d36_0.html</p>

<p>PowerPoint презентації на теми «Топографія повітропровідних шляхів дихальної системи» та «Взаємозв'язок будови і функцій органів дихальної системи».</p> <p>Терміни виконання: до завершення теоретичного навчання (тиждень).</p>	<p>http://www.studmed.ru/fizicheskaya-kultura-i-sport/zabor.zp.ua/Studentu/Referat.htm dir.meta.ua/ru/science-education/students-sites/ https://classomsk.com/zashhita-prav-rabotnika-i-rabotodatelya/oxrana-truda-v-obrazovatelnom-uchrezhdenii-dokumenty-ob-oxrane.html</p>
--	---

Тема № 6 Анатомія сечостатевої системи.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Завдання для самостійної роботи: Опрацювати теми (конспект):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Топографія, будова і функціональне значення органів сечової та статеві системи чоловіків та жінок. 2. Сечовидільні органи. Нирка, її положення, розвиток, будова. 3. Сечовидільні шляхи. Ниркові чашечки (малі і великі), ниркова миска. Сечовід, його частини <p><i>Скласти анатомічний словничок до теми.</i></p> <p>Підготувати реферативне повідомлення на тему «Шляхи виведення продуктів обміну речовин».</p> <p>Підготувати реферативне повідомлення на тему «Порівняльна характеристика первинної та вторинної сечі».</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с. 2. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с. 3. Неттер Ф. Атлас анатомії людини / Ф. Неттер – Львів: Видавничий дім Наутілус, 2004. – 592 с. 4. Практикум з фізіології. За ред. І.М. Карвацького. Навчальний посібник до практичних занять і самостійної роботи студентів. У 2-х томах. – Київ: Фенікс. – 2016-2017. – Т.1-256с., Т.2-252с. 5. Фізіологія людини і тварин. Фізіологія м'язів і м'язової діяльності: Навчальний посібник. За ред. П.Д.Плахтія - Кам'янець – Подільський: ПП Буйницький О.А., 2011.- 164с.

Тема № 7 Фізіологія системи виділення та ендокринної регуляції

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Семинарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Водно-сольовий гомеостаз. Процес сечоутворення. 2. Ендокринна система (згідно сучасним даним - нейроендокринна система) регулює та координує діяльність. 3. Залози внутрішньої секреції, класичні (гіпофіз, щитоподібна і прищитоподібна залози, кіркова і мозкова речовини наднирників, яєчка і яєчники, острівці Лангенгарса підшлункової залози, епіфіз) та некласичні (підгрудина - тимус, ЦНС, шлунково-кишковий тракт, нирки, серце, плацента та ін.). 4. Продукти життєдіяльності ендокринних 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с. 2. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с. 3. Неттер Ф. Атлас анатомії людини / Ф. Неттер – Львів: Видавничий дім Наутілус, 2004. – 592 с. 4. Практикум з фізіології. За ред. І.М. Карвацького. Навчальний посібник до практичних занять і самостійної роботи студентів. У 2-х томах. – Київ: Фенікс. – 2016-2017. – Т.1-256с., Т.2-252с. 5. Фізіологія людини і тварин. Фізіологія

залоз гормони.	м'язів і м'язової діяльності: Навчальний посібник. За ред. П.Д.Плахтія - Кам'янець – Подільський: ПП Буйницький О.А., 2011.-164с.
Завдання для самостійної роботи: Скласти анатомічний словничок до теми. Підготувати мультимедійну PowerPoint презентацію на одну з тем: «Біологічне значення залоз внутрішньої, зовнішньої та змішаної секреції». «Регуляція діяльності залоз внутрішньої секреції». «Гіпо- та гіперфункції залоз внутрішньої секреції». Зробити повідомлення: Профілактика захворювань органів сечовидільної системи	1. Аносов І. П. Анатомія людини у схемах [Навчальний наоч. Посіб.] / І. П. Аносов, В. Х. Хоматов – К.: Вища шк., 2002. – 191с. 2. Основи шкільної гігієни та валеології. Теорія, практикум, тести: Навчальний посібник / Плахтій П.Д., Підгорний В.К., Соколенко Л.С. - Кам'янець – Подільський, 2009. - 332 с. 3. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с. 4. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с.

Тема № 8 Серцево-судинна система

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
Семінарське заняття (2 год.): 1. Серце. Розвиток серця. Форма і положення серця в грудній порожнині. 2. Клапанний апарат серця - напівмісяцеві та стулкові клапани. 3. Вчення про судини 4. Органи кровотворення й імунної системи. 5. Кров, як рідка тканина. 6. Фізіологія кровообігу 7. Провідна система серця	1. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с. 2. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с. 3. Неттер Ф. Атлас анатомії людини / Ф. Неттер – Львів: Видавничий дім Наутілус, 2004. – 592 с. 4. Практикум з фізіології. За ред. І.М. Карвацького. Навчальний посібник до практичних занять і самостійної роботи студентів. У 2-х томах. – Київ: Фенікс. – 2016-2017. – Т.1-256с., Т.2-252с. 5. Фізіологія людини і тварин. Фізіологія м'язів і м'язової діяльності: Навчальний посібник. За ред. П.Д.Плахтія - Кам'янець – Подільський: ПП Буйницький О.А., 2011.-164с.
Завдання для самостійної роботи: Підготувати реферативне повідомлення на тему «Кровообіг – основа життя людини». Підготувати реферативне повідомлення на тему «Порівняльна характеристика крові та лімфи». <i>Скласти доповідь: Лімфатична система.</i>	1. Аносов І. П. Анатомія людини у схемах [Навчальний наоч. Посіб.] / І. П. Аносов, В. Х. Хоматов – К.: Вища шк., 2002. – 191с. 2. Основи шкільної гігієни та валеології. Теорія, практикум, тести: Навчальний посібник / Плахтій П.Д., Підгорний В.К.,

<p><i>Будова і функції лімфатичної системи. Розвиток лімфатичної системи, її зв'язок з венозним руслом. Лімфатичні судини. Великі лімфатичні судини, головні лімфатичні колектори.</i></p> <p><i>Пройти дистанційний курс на платформі за вибором: Prometeus, Edera, Coursera за тематикою заняття.</i></p> <p><i>Терміни виконання: до завершення теоретичного навчання (тиждень).</i></p>	<p>Соколенко Л.С. - Кам'янець – Подільський, 2009. - 332 с.</p> <p>3. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с.</p> <p>4. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с.</p> <p>http://knowledge.allbest.ru/pedagogics/3c0b65635b2ad68a5c43b88421316d36_0.html</p> <p>http://www.studmed.ru/fizicheskaya-kultura-i-sport/zabor.zp.ua/Studentu/Referat.htm</p> <p>http://dir.meta.ua/ru/science-education/students-sites/</p> <p>https://classomsk.com/zashhita-prav-rabotnika-i-rabotodatelya/oxrana-truda-v-obrazovatelnom-uchrezhdenii-dokumenty-ob-oxrane.html</p>
---	--

Тема № 9 Анатомія центральної нервової системи.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Семінарське заняття (2 год.):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Елементи будови нервової системи. 2. Класифікація нервової системи за будовою та функціями: центральна і периферична, соматична та вегетативна (автономна). 3. Центральна нервова система. 4. Анатомо-функціональна класифікація провідних шляхів центральної нервової системи. Нейрон. Нейроглія. Сіра і біла речовина спинного і головного мозку; ядра, вузли (нервові ганглії). Нервові волокна, пучки і корінці. 5. Спинний мозок, його оболонки. Форма, топографія, внутрішня будова - сіра, біла речовина, центральний канал. Сегмент спинного мозку. 6. Головний мозок. Відділи головного мозку 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с. 2. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с. 3. Неттер Ф. Атлас анатомії людини / Ф. Неттер – Львів: Видавничий дім Наутілус, 2004. – 592 с. 4. Практикум з фізіології. За ред. І.М. Карвацького. Навчальний посібник до практичних занять і самостійної роботи студентів. У 2-х томах. – Київ: Фенікс. – 2016-2017. – Т.1-256с., Т.2-252с. 5. Фізіологія людини і тварин. Фізіологія м'язів і м'язової діяльності: Навчальний посібник. За ред. П.Д.Плахтія - Кам'янець – Подільський: ПП Буйницький О.А., 2011.-164с.
<p>Завдання для самостійної роботи: <i>Скласти анатомічний словничок до теми</i></p> <p>Підготувати мультимедійну PowerPoint презентацію на одну з тем:</p> <p>«Висхідні та низхідні шляхи головного та спинного мозку».</p> <p>«Оболонки головного та спинного мозку.</p> <p>Шлуночки головного мозку».</p> <p>«31 пара спинномозкових нервів».</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аносов І. П. Анатомія людини у схемах [Навчальний наоч. Посіб.] / І. П. Аносов, В. Х. Хоматов – К.: Вища шк., 2002. – 191с. 2. Основи шкільної гігієни та валеології. Теорія, практикум, тести: Навчальний посібник / Плахтій П.Д., Підгорний В.К., Соколенко Л.С. - Кам'янець – Подільський, 2009. - 332 с.

<p>«12 пар черепно-мозкових нервів». Зробити реферативне повідомлення: Фізіологія і кібернетика. Вивчення ВНД. Взаємовідношення структури і функції. Субклітинні процеси. Клітина, мембрана, тканини, органи, фізіологічні і функціональні системи. Терміни виконання: до завершення теоретичного навчання (тиждень).</p>	<p>3. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с. 4. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с.</p>
---	---

Тема № 10 Анатомія вегетативної нервової системи.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Завдання для самостійної роботи: Опрацювати теми (конспект): 1. Загальний план будови та характеристика структур периферичної нервової системи. 2. Черепно-мозкові нерви 3. Спинномозкові нерви. Утворення спинномозкового нерву та його гілки. 4. Розташування та утворення спинномозкових сплетінь. Вегетативна (автономна) нервова система. Закономірності будови і функції вегетативної нервової системи, її розподіл на симпатичну і парасимпатичну частини Підготувати мультимедійну PowerPoint презентацію на одну з тем: «31 пара спинномозкових нервів». «12 пар черепно-мозкових нервів». Скласти презентацію: Іннервація основних груп м'язів Терміни виконання: до завершення теоретичного навчання (тиждень).</p>	<p>1. Аносов І. П. Анатомія людини у схемах [Навчальний наоч. Посіб.] / І. П. Аносов, В. Х. Хоматов – К.: Вища шк., 2002. – 191с. 2. Основи шкільної гігієни та валеології. Теорія, практикум, тести: Навчальний посібник / Плахтій П.Д., Підгорний В.К., Соколенко Л.С. - Кам'янець – Подільський, 2009. - 332 с. 3. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с. 4. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с.</p>

Тема №11 Сенсорні системи. Органи чуттів

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Завдання для самостійної роботи: Опрацювати теми (конспект): 1. Аналізатор – складна функціональна система. 2. Зоровий аналізатор. 3. Будова слухового та вестибулярного аналізаторів. 4. Смаковий і нюховий аналізатори. 5. Шкірний аналізатор. Скласти доповідь на одну із запропонованих тем: 1. Орган нюху. Нюхова область слизової</p>	<p>1. Аносов І. П. Анатомія людини у схемах [Навчальний наоч. Посіб.] / І. П. Аносов, В. Х. Хоматов – К.: Вища шк., 2002. – 191с. 2. Основи шкільної гігієни та валеології. Теорія, практикум, тести: Навчальний посібник / Плахтій П.Д., Підгорний В.К., Соколенко Л.С. - Кам'янець – Подільський, 2009. - 332 с. 3. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с. 4. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига,</p>

<p>оболонки носа. Провідні шляхи органу нюху. 2. Орган смаку. Смакові сосочки язика, їх топографія. Провідні шляхи органу смаку. 3. Загальний покрив - шкіра. Розвиток, будова, функції. Види шкірної чутливості: дотик, біль, температура й ін. Похідні шкіри. Молочна залоза. Терміни виконання: до завершення теоретичного навчання (тиждень).</p>	<p>2016. – 676 с.</p>
--	-----------------------

Тема № 12 Фізіологія збудливих тканин.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Завдання для самостійної роботи: Опрацювати теми (конспект):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальні властивості функціонування збудливих тканин. 2. Загальні закони функціонування тканин. Фізіологія нервової тканини. 3. Будова і функції нейрона. 4. Класифікація синапсів. 5. Рефлекторний принцип регуляції. 6. Гальмування в ЦНС та його види <p><i>Скласти доповідь на одну із запропонованих тем:</i> Вчення І.П.Павлова про ВНД. Умовні та безумовні рефлекси. Класифікація умовних рефлексів. Умови та механізм утворення умовних рефлексів. Гальмування умовних рефлексів. Види гальмування. Типи нервової системи та їх співвідношення з темпераментами по Гіпokratу. Терміни виконання: до завершення теоретичного навчання (тиждень).</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аносов І. П. Анатомія людини у схемах [Навчальний наоч. Посіб.] / І. П. Аносов, В. Х. Хоматов – К.: Вища шк., 2002. – 191 с. 2. Основи шкільної гігієни та валеології. Теорія, практикум, тести: Навчальний посібник / Плахтій П.Д., Підгорний В.К., Соколенко Л.С. - Кам'янець – Подільський, 2009. - 332 с. 3. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с. 4. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с. <p>http://knowledge.allbest.ru/pedagogics/3c0b65635b2ad68a5c43b88421316d36_0.html http://www.studmed.ru/fizicheskaya-kultura-i-sport/zabor.zp.ua/Studentu/Referat.htm http://dir.meta.ua/ru/science-education/students-sites/ https://classomsk.com/zashhita-prav-rabotnika-i-rabotodatelya/oxrana-truda-v-obrazovatelnom-uchrezhdenii-dokumenty-ob-oxrane.html</p>

Тема № 13 Роль різних рівнів ЦНС в регулюванні рухових актів.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Завдання для самостійної роботи: Опрацювати теми (конспект):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роль спинного мозку в регуляції рухових актів. 2. Роль ствола мозку в регуляції рухових актів. 3. Мозочок та його роль в регуляції рухів. 4. Нейронна організація локомоції. 	<ol style="list-style-type: none"> 5. Аносов І. П. Анатомія людини у схемах [Навчальний наоч. Посіб.] / І. П. Аносов, В. Х. Хоматов – К.: Вища шк., 2002. – 191 с. 6. Основи шкільної гігієни та валеології. Теорія, практикум, тести: Навчальний посібник / Плахтій П.Д., Підгорний В.К., Соколенко Л.С. - Кам'янець – Подільський, 2009. - 332 с. 7. Фізіологія людини: Підручник /

<p><i>Скласти доповідь на одну із запропонованих тем:</i></p> <p>Моторні функції кори великих півкуль головного мозку. Електрична активність кори головного мозку (ЕЕГ).</p> <p>Загальні принципи регуляції рухової діяльності.</p> <p><i>Терміни виконання: до завершення теоретичного навчання (тиждень).</i></p>	<p>В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с.</p> <p>8. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с.</p>
---	--

Тема № 14 Фізіологія кровообігу, серця.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Завдання для самостійної роботи: Опрацювати теми (конспект):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фізіологічні властивості серцевого м'язу. Подразливість, провідність, та скорочуваність серцевого м'язу. 2. Серцевий цикл. 3. Електрокардіографія. 4. Регуляція діяльності серця. Фізіологія судин, кров'яний тиск, пульс. 5. Основні функції крові. Рух крові по судинам. Характеристика пульсу. Тиск крові. <p>Лімфатична система <i>Скласти доповідь на одну із запропонованих тем:</i> Методи дослідження серцевої діяльності. ЕКГ, особливості у спортсменів. Автоматизм та провідна система серця. Основні принципи гемодинаміки. Функціональна характеристика кровоносних судин. <i>Терміни виконання: до завершення теоретичного навчання (тиждень).</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 7. Аносов І. П. Анатомія людини у схемах [Навчальний наоч. Посіб.] / І. П. Аносов, В. Х. Хоматов – К.: Вища шк., 2002. – 191с. 8. Основи шкільної гігієни та валеології. Теорія, практикум, тести: Навчальний посібник / Плахтій П.Д., Підгорний В.К., Соколенко Л.С. - Кам'янець – Подільський, 2009. - 332 с. 9. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с. 10. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с. <p>http://knowledge.allbest.ru/pedagogics/3c0b65635b2ad68a5c43b88421316d36_0.html http://www.studmed.ru/fizicheskaya-kultura-i-sport/zabor.zp.ua/Studentu/Referat.htm http://dir.meta.ua/ru/science-education/students-sites/ https://classomsk.com/zashhita-prav-rabotnika-i-rabotodatelya/oxrana-truda-v-obrazovatelnom-uchrezhdenii-dokumenty-ob-oxrane.html</p>

Тема № 15 Фізіологічний аналіз рухових дій.

Перелік питань/завдань, що виносяться на обговорення/опрацювання	Рекомендовані джерела, допоміжні матеріали та ресурси
<p>Завдання для самостійної роботи: Опрацювати теми (конспект):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Компоненти рухових навичок 2. Рухова навичка з позиції теорії П.К.Анохіна 3. Фази формування рухових навичок, стійкість рухових навичок 4. Динамічний стереотип та екстраполяція у рухових навичках 5. Фізіологічна характеристика формування та прояву сили 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аносов І. П. Анатомія людини у схемах [Навчальний наоч. Посіб.] / І. П. Аносов, В. Х. Хоматов – К.: Вища шк., 2002. – 191с. 2. Баштовенко О.А. Фізіологічні основи формування рухових якостей дітей та підлітків. Методичні рекомендації.- Ізмаїл.- 2009. 3. Основи шкільної гігієни та валеології. Теорія, практикум, тести: Навчальний

<p>6. Фізіологічна характеристика формування та прояву витривалості Фізіологічна характеристика формування та прояву швидкості <i>Скласти доповідь на одну із запропонованих тем:</i> <i>Динамічний стереотип та екстраполяція в структурі рухових навичок.</i> <i>Фізіологічні закономірності прояву та розвитку рухової якості сили.</i> <i>Фізіологічна характеристика прояву та розвитку рухової якості витривалості.</i> <i>Фізіологічні закономірності прояву та розвитку рухової якості швидкості.</i> <i>Характеристика прояву та розвитку рухових якостей в обраному виді спорту.</i> <i>Умови та механізм руйнування рухової навички.</i> <i>Терміни виконання: до завершення теоретичного навчання (тиждень).</i></p>	<p>посібник / Плахтій П.Д., Підгорний В.К., Соколенко Л.С. - Кам'янець – Подільський, 2009. - 332 с. 4. Фізіологія людини: Підручник / В.І.Філімонов. - К.: ВСВ «Медицина», 2010. - 776с. 5. Федонюк Я.І. Анатомія та фізіологія з патологією. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2016. – 676 с. http://knowledge.allbest.ru/pedagogics/3c0b65635b2ad68a5c43b88421316d36_0.html http://www.studmed.ru/fizicheskaya-kultura-i-sport/zabor.zp.ua/Studentu/Referat.htm https://classomsk.com/zashhita-prav-rabotnika-i-rabotodatelya/oxrana-truda-v-obrazovatelnom-uchrezhdenii-dokumenty-ob-oxrane.html</p>
---	--

7. Політика курсу

Політика щодо відвідування навчальних занять

Студенти обов'язково відвідують навчальні заняття відповідно до розкладу занять. Пропуски занять з поважних причин, що підтверджені документально, можуть бути відпрацьовані протягом двох тижнів. Присутність на проміжному контролі – обов'язкова. У випадку відсутності за поважних причин – назначається додатковий час для складання модульної контрольної роботи («Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ»).

Політика академічної доброчесності

Навчальна траєкторія повинна скеровуватись відповідно до «Кодексу академічної доброчесності ІДГУ». Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи

є недопустимою та заслуговує негативної оцінки.

8. Проміжний і підсумковий контроль

Форма проміжного контролю

Модульна контрольна робота проводиться у формі комп'ютерного тестування (за допомогою сервісу MOODL) та включає 30 тестових завдань різних рівнів складності.

Зразок модульної контрольної роботи

1. Визначте органи, що не відносяться до травної системи:
А) Кишківник. В) Сальник
Б) Очеревина Г) Шлунок

Форма підсумкового контролю:

екзамен

Перелік питань для підготовки до екзамену

1. Дати історичний нарис розвитку анатомії.
2. Розкрийте будову печінки та підшлункової залози.
3. Охарактеризуйте умовні і безумовні рефлекси.
4. Розкрийте анатомічні особливості будови товстого кишечника.
5. Розкрити завдання курсу анатомії, основні анатомічні поняття.
6. Зробіть схематичний малюнок і поясніть будову рефлекторної дуги.
7. Дати поняття клітини як структурної одиниці організму.
8. Зробіть загальний огляд дихальної системи.
9. Зробіть загальну характеристику вегетативної нервової системи.
10. Визначити види та будова епітеліальних тканин.
11. Дайте анатомічну характеристику гортані та трахеї. Визначте межі легень.
12. Дайте оцінку сенсорним системам організму.
13. Охарактеризувати види сполучної тканини.
14. Зробіть загальний огляд сечовидільної системи.
15. Складіть загальний план будови аналізатора.
16. Охарактеризувати анатомічну будову м'язових тканин.
17. Розкрийте анатомічну будову нирок.
18. Розкрийте анатомічну будову зорового аналізатора.
19. Дати характеристику нервової тканини
20. Зробіть загальний огляд статевої системи.
21. Розкрийте механізм світло сприйняття.
22. Охарактеризувати клітини крові, склад плазми.
23. Проаналізуйте анатомічну будову шкіри та її похідних.
24. Розкрийте будова слухового аналізатора.
25. Визначити відділи скелету та назвати його функції.
26. Зробіть загальну характеристику залоз внутрішньої секреції.
27. опишіть механізм збереження рівноваги. Дайте характеристику вестибулярного аналізатору.
28. Розкрити будову і склад кісток.
29. Дайте характеристику гормонів та їх властивостей.
30. Розкрийте механізм звукоутворення.
31. Охарактеризувати сполучення кісток.
32. Охарактеризуйте будову та фізіологічне значення гіпофізу.
33. Дайте характеристику крові, її функціям.
34. Охарактеризуйте будову скелету тулуба людини.
35. Визначте анатомічну будову щитовидної залози, та фізіологічне значення.
36. Проаналізуйте функції клітин крові в залежності від їх будови.
37. Визначте кістки черепа та їх сполучення.
38. Розкрийте анатомічну будову проміжного мозку.
39. Визначте етапи формування вигинів хребта.
40. Дайте характеристику анатомії мозочку.
41. Розкрийте анатомічну будова та значення виличкової залози.

42. Розкрийте особливості будови еритроцита. Гемоглобін.
43. Охарактеризуйте скелет верхніх кінцівок.
44. Розкрийте анатомічну будову підшлункової залози, функції
45. Розкрийте значення лейкоцитів.
46. Охарактеризуйте будову скелету поясу нижніх кінцівок.
47. Розкрийте будову та значення наднирників.
48. Визначте будову і значення окістя.
49. Дайте характеристику скелету нижніх кінцівок
50. Проаналізуйте секреторне значення статевих залоз.
51. Поясніть значення вигинів хребта.
52. Обґрунтуйте причини порушення цілісності кісток.
53. Дайте анатомічну характеристику серця та його оболонки.
54. Розкрийте анатомо-фізіологічні особливості будови груднини.
55. Охарактеризуйте особливості скелету в зв'язку з прямоходінням.
56. Визначте топографію серця.
57. Поясніть, з чого утворена грудна клітка.
58. Дайте характеристику віковим особливостям будови скелету
59. Розкрийте будову серця його судин та клапанів.
60. Визначте місце розташування слинних залоз та їх значення.
61. Дайте характеристику формам, видам, розташуванню м'язів.
62. Охарактеризуйте види та будову судин.
63. Визначте місце розташування та поясніть значення жовчного міхура.
64. Розкрийте особливості роботи м'язів в залежності від будови.
65. Дайте характеристику малого кола кровообігу.
66. Визначте, що є ендокринною частиною підшлункової залози
67. Дайте характеристику м'язам тулуба і шиї.
68. Проаналізуйте велике коло кровообігу.
69. Визначте місце розташування тонкого кишечника.
70. Дайте характеристику м'язам голови.
71. Обґрунтуйте значення лімфатичної системи, лімфовузлів
72. Визначте місце розташування товстого кишечника.
73. Поясніть будову і розташування м'язів верхньої кінцівки.
74. Розкрийте загальний план будови нервової системи.
75. Розкрийте значення епітелію верхніх дихальних шляхів для життєдіяльності організму.
76. Зробіть загальний огляд травної системи.
77. Поясніть будову центральної нервової системи. Охарактеризуйте будову спинного мозку.
78. Дати визначення розташуванню листків плеври та розкрити будову плевральної порожнини.
79. Розкрийте особливості будови ротової порожнини.
80. Розкрийте особливості будови та фізіологічне значення глотки та стравоходу.
81. Розкрийте будову і значення гортані.
82. Розкрийте особливості будови шлунку, його відділів та оболонки.
83. Визначте відділи головного мозку.
84. Дайте визначення ворот нирки, що проходить через них.
85. Охарактеризуйте відділи тонкого кишечника, процеси травлення в дванадцятипалій кишці.
86. Розкрийте анатомічну будову довгастого мозку.
87. Дайте визначення нефрону, як складової одиниці нирки.
88. Визначте структуру середнього мозку.
89. Розкрийте будову і місце розташування клапанів серця.

90. Визначте топографію основних груп лімфатичних вузлів.

9. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
90-100	відмінно
70-89	добре
51-69	задовільно
26-50	задовільно
1-25	не задовільно

Схема розподілу балів

Для іспиту

Максимальна кількість балів	40 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом 0,4	10 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи з ваговим коефіцієнтом 0,1 50 балів (підсумковий контроль) – за результатами іспиту з ваговим коефіцієнтом 0,5
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	6 балів (проміжний контроль)

Підсумкова оцінка виставляється за результатами поточного, проміжного та екзаменаційного контролю. До поточного контролю входять оцінювання відповідей студента на семінарських або практичних заняттях та результати самостійної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до [«Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ»](#).

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає

	достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання індивідуальних завдань

Вид	Максимальна кількість балів
Презентація навчального матеріалу	5
Доповідь	5
Реферат	5

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Тестові завдання (1-30 питань)	1 бал за 3 вірні відповіді = 30 балів
18 вірних відповідей	6 балів мінімальний прохідний бал
Усього	10 балів

Викладач

(підпис) Баштовенко О.А.
(ПІБ)

Затверджено на засіданні кафедри фізичного виховання, спорту та здоров'я людини
протокол № 1 від «06» вересня 2022 р.

Завідувач кафедри

(підпис) Баштовенко О.А.
(ПІБ)